...osz i Bartłomiej

Łobżyńskiego Jana Dionizego: Cel albo kres strzały Jjmciów Panów Trzebuchowskich od Boga naznaczony.

CEL
álbo
KRYS STRZALE ICH MOSCIOW P. P. TRZEBUCHOWSKICH od Bogá náznáczony

Ktorego

Przez ogniste postrzáły/ dwaj zdomu Ich Mosciow/ Jego Mość Pan

Jarosz Sedziá Grodzki Kruswicki

y

Jego Mość. Pan

Barthłomiey/ Trzebuchowscy dobli.

Kazániem Pogrzebnym w Rádzieiowie w kosciele Oycow Francißkánow

Przez

W. X. Janá Dionizego Lobzynskiego zákonu S. Pawłá Pierwßego Pustelnika ogłoßeni.

Zá pozwoleniem Urzędu Duchownego

ROKU PANSKIEGO

M DC XXXXV.

AD GENTILITIUM INSIGNE
ILLVSTRISSIMI
DUCIS in OSSOLIN

QUid monſtri? Oſſolinijs præful-
gens ASCIA Lauris?
Ætheris, in ſupero Schemate,
clara micas?
Terreſtri, annon ſat fuerat fulſiſſe, Trione?
Expectat radios, orbis uterque, tuos.
Ferrea ſis quamvis, cæleſti jungeris axi,
Haud cõtenta ſolo, ſpargis in aſtra dec⁹.
Virtus Te ſuperam cœli jubet ire ſub arcẽ,
Nil maius, quô te Gloria ponat, habet.

Funerale Prologium

AD

JLLVSTRISSIMVM DOMINUM

D. Georgium Ducem in Ossolin

Comitem, de Tęczyn:

SACRI, ROMANI IMPERII PRINCIPEM, SVPREMVM REGNI CANCELLARIVM

Lubomensem, Rycensem, Adzelensem, Derpatensem, & c. &c.

Gubernatorem.

Dominum & Patronum Colendissimum.

FAtalem, Patritæ meæ Sagittæ, metam, quia & funerali consignatam Cupresso, ad Te fero, PRINCEPS JLLUSTRISSME; Non ut manus Tuas, summis grauibusque Reipublicæ curis occupatas, indigentibus deuotas, assuetas pietati, & denique omnibus injuria pressis, ad auxilium ferendum paratissi-

tiſſimas, mittendis aliquibus formem ſagittis, aut ſcopum, ijsdem ex arte configendi, præſcribam. Abſit, inquam, à me ea temeritas, abſit inſania, ut audeam Phormio quispiam, illeque juvenculus, Annibalem emeritum (In cuius Gentilitijs Armis

Ferratus floreſcit apex, horrorque refulget
Martius)

quidpiam inſolens docere. Alio utique animo, ad Te, Tuamque Pallade obarmatam ASCIAM venio, PRINCEPS & PATRONE Colendiſſime. Gloria inprimis Nominis Tui, quō, non Regnum tantum, ſed orbem ferè vniuerſum imples, allectus; tum verò & *Tragicâ*, totius domus meæ, neceſſitate adactus, cultum Honori, ac ſimul virtuti Tuæ, debitum exſoluere ſtatuj vectigal. Quando Sagittam hanc meam Gentilem, in duobus Patruis meis, lethalitèr non ita pridem violatam, apud Te ſummum in Poloniâ, Juſtitiæ Præſidem, lachrymabundus depono. Ne verò audacem me facilè quispiam dixerit; ad ſuam illa Aſylum, imò omnium injuriatorum Patronum, potiſſimum contra nuperrimos, integritatis ſuæ hoſtes, qui eam fraterno ſanguine polluerunt, auxilium imploratura venit. Quo enim abeat lubentiùs, quam ad Te, & â Dignitate & â ſtem̃ate celebratiſſimum Vindicem? Cujus Patrita itidem ASCIA, ſupremæ poteſtatis ac ſimul æquitatis, veteri Ro-

manorum ritu, augurium præfert; Nisi quod Heroicæ quoque Fortitudinis, quin imò & incorruptæ sapientiæ, genuinum Symbolum, apud eruditos quosque olim & ipsa fuerat. Vt merito veteres illi Poëtarum antesignani, in vnam Palladem (quæ ex ASCIÆ ictu, de cerebro Jouis nata esse dicitur) scientiarum & armorum studium conferrent. Certè & hâc Tuâ, Majores Tui, Martiali inquam, succincti securi, ô quantum, per tot anteacta sęcula, pro patriæ integritate, sanguine proprio purpurati, inter arma maduerunt! Tu etiam aureæ pacis artibus, Togæque insignibus, velut Luna aut Sol inter reliqua sydera, diuino quodam ingenio præditus collucees. Ea si quidem, hâc potissimum ætate, ob raram prudentiam, multo rerum usu, per varias nationes & Legationes studiò quæsitam, Tuæ eruditæ eloquentiæ viget authoritas, ut JLLVSTRISSIMORVM Eloquentissimus, Eloquentissimorum JLLVSTRISSIMVS passim prædiceris. Jta, ore, stylo, consilio ubique Magnus es. Majoribus quibusque Tuis Major, Virtutibus etiam Maximus dicendus. Qui postquam in sublimè hoc conscendisti, ipsum PRINCIPATVM ROMANI JMPERIJ à Ferdinando II. Gloriosissimo Jmperatore; & item Ducatum à Supremo Christi in terris Vicario VR-

BANO

BANO VIII. collatum, sublimiorem, Tuis hisce sublimibus meritis, reddidisti, ut meritò in Republicâ nostrâ, Regalium judiciorum Lex praefulgens, Sigilli publici peruigil custos, Regiorum sensuum principalis interpres, (interim omnia haec munia Tibi concredita, eximiâ quadam grauitate adornando) fueris effectus, faciendo tempora, quae merito in SERENISSIMO Rege nostro laudarentur. Talis, nimirum suo nomine digna, est Tua ista dignitas, vt & meritis cumulari, & merita vicissim cumulare optimè norit. Et haec quidem laus, cum vix plerisque Aboriginibus Tuis, circa extremae vitae finem contigerit; Tibi totum hoc abundavit in limine; vt quicunque Te, vel in primo illo vernantis aetatis flore conspexit, cum necdum dignitatum vllarum (quas plurimas hactenus cum laude gessisti) limen attigisses, omnia Te, etiam tunc transisse ac meruisse prudens credidit, quae nunc consecuta sunt insignia. Vsque adeò, HEROS MAXIME, obnoxiam fortunam, imò quod veriùs dixerim, virtutem ipsam (nihil enim vnquam de gloriâ tuâ, caeca illa Dea decerpsit) strictiùs Tibi, ab ipsis penè incunabulis devinxisti, ut licet toties nominata Tua Jllustrisque ASCIA, aliàs esset obtusior; Tuis proculdubio, meritis acuminaretur in immensum. Quam

sanè

ſanè ſuam beatitatem, Orbis Lechicus, maximo publici boni commodo, non agnoſcit tantum, ſed ſtupens etiam admiratur, vt quicunq; hanc Tuam, æquè pacatiſſimam ac feliciſſimam, quia & ex admirabili, ac plus quam civili ſapientiâ, conflatam gubernationem; Aureum ſæculum; Te verò & Compendium exactæ felicitatis appellaverit, ne ille mihi erraſſe putandus. Ecquando enim in oculis omnium ferè Orbis Principum, Regum, Imperatorum, Pontificum, ut Clariſſimus, ita & Chariſſimus non fueras? Omnino pleno Honorum meritorumque Tuorum Oceano, nihil addi adjicique à quoquam poteſt. Parco igitur virtutum Tuarum magnitudini (â quâ ſolâ, omnis Tibi ſplendor) ne illarum fulgore, ſtudium erga Te meum, quoquomodo perſtrictum, illud periculum incurrat, quod ſubeunt ſtellæ, ad Solis lucem, obſtinatiùs comparatæ. Itaque Iliadem præclarè geſtorum Tuorum, ſi non in putamen nucis (quamvis Obrizo potiùs auro illaqueanda mihi eſſent Tua merita) ſaltem ut intra aliquot tenuium horum verborum anguſtias, Te Tuasque laudes cogam, facilis permitte. Non aliter, quam, qui terrarum Orbem, vnius tabulæ ambitu, circumſcribunt, aliquanto detrimento magnitudinis, nullo diſpendio veritatis: Idem mihi cum Tuis incomparabilibus

meritis

meritis facere iubet. Talem Te JLLVSTRISSIME PRINCEPS, ab omnibus coli, qualem publicæ res clamant, togatæ loquuntur virtutes. Verbo dicam: In quem omnia ad æternitatem famæ conspirant, GRATIA, NATVRA, GENVS. Et ne, quid perfecto desit; Jpsa insuper excelsæ nobilitatis, ex confluentium lineamentorum conspiratione constans, ac vel ideò omni veneratione digna, imago

- - - - generosi plena pudoris
Effulgens gravitas, fastu jucunda remoto,

nescio quid insolens & præfert & ominatur. Atque cum palmarem Tibi iufligere injuriam videatur, quisquis de Te aliquid dignum promi posse credat; adminimum in Elogia ASCIÆ Tuæ, vel per crinem adhuc abire liceat. Quamvis illa quoque adeò arguta est, ut etiam omnium ætatum & Nationum erudita quævis possit habetare acumina. Hoc siquidem ipsius est fatum, ut omnem acuere possit industriam, nihil vnquam de suâ generosâ deperdens acie. Jlla nimirum est, quæ licet à Bellonâ Lechicâ fuerit fabricata, nequaquam tamen bellum minatur, sed pacem Reipublicæ spondet ac tuetur, rebellium contumatiam legibus frangens. Neque enim illam ferrum,

horribilem reddit, quin potiùs suavitate sibi ingenitâ, omnes ad se allicit, Magnetisque instar pertrahit. Dictu prorsus difficilè, quanta securitas, solatium quantum non minus à Sigilli Manusque Tuæ facilitate, quam ab authoritate omnibus ærumnosis venit! Ad abusus nimirum & vitia profliganda, atque ad auertendas â ceruicibus ciuium injurias, natum est hoc Tuum Stemma. Et quoniam, ad illam, uti dixi, spectat, scelera quævis eliminare, ut Regi & Legi, piaculare submittant caput: Ideò ego quoque parem, Sermoni huic Ecclesiastico, optabam Patronum, qui pium istum laborem, Sacrâ hâcce Oratione contentum, pro merito æstimaret, & Zelum, quo homicidæ, maximè verò insanus quidam in Regno nostro bombardarum usus percellitur, pari voluntatis affectu promouendum susciperet. In ea enim tempora incidimus, JLLVSTRISSIME PRINCEPS, quando, proh dolor! homines (mitissimum naturâ genus) furore in mutua vulnera & cædes erumpente, in adeo impiam efferari rabiem, ut amplius nec Gener â Genero, ut ait alicubi Poëta, nec Frater â Fratre tutus existat. Ita gratissimum, vix non in quolibet statu & quavis regione, potissimum in hâc nostrâ Cujaviensi, est vindictę spe-

cta-

ctaculum; Mors hominis, vt plurimum ex insidiis, fistularum ignitarum subsidio, hominibus inflicta. Quam fatalem certè calamitatem. Familia nostra Trzebuchowiana,(Tuo Magno Nomini semper addictissima,) in duobus de Tribu suà (Patruis inquam meis Charissimis) per manus Pstrokuniorum è vitâ violentèr non ita pridem sublatis, dolentèr sanè hucusque deplorare non cessat. Ergo dum nos redimus ad luctum, quem nunquam deponemus; Tu PRINCEPS & PATRONE JLLVSTRISSIME, leuando dolori nostro in posterum Solator adesse velis, qui hactenus Promotor Gentilium meorum fueras singularis. *Tu* etenim; unicus nobis superes, cujus solius vel nuda gloriosi Nominis umbra, ad reprimendos hostium nostrorum insultus, pro clypeo nobis erit. Verum non hîc adhuc mea erga *Te* sistuntur studia. Plura dicenda restant. Nisi quod, Magnitudo *Tua*, eloquentiam meam penitus absorbet, qui ultra meritum, plures è domo meâ, pluribus beneficiis hactenus onerasti, quando Progenitorem meum cum Vicariâ Judicis potestate, Castro Bydgostiensi praefecisti, tùm vero & Illustrissimo *Tuo* Filio (qui in spem magnam Reipublicae alitur) post *Te* hunc ipsum Ca-

pitaneatum gubernanti, de meliori notâ, eundem commendasti. Duos insuper Patruos meos, pro suâ in eosdem benevolentiâ, & quidem unum in Sacris constitutum â Secretis SACRÆ REGIÆ Majestatis; alterum Dispensatorem Salinarium Brestenlem, esse voluisti. Quid mirum, igitur, ô PRINCEPS BENEVOLENTISSIME, si tibi omnium nostrûm voluntates & opera liberiùs affluunt, & velut in ipsum fontem gratissimè refunduntur? cum Tu nos, istâ amoris testificatione, pridem iam Tuos, nexu & mancipio feceris. Vnde quidquid est, nunc quoque, hujus submissi nostri in Te affectus, quâ prudens es & comis, COMES Illustrissime, non aspernabêre. Ita speramus, ita quasi diuinante ratiocinamur impetu. Quare pro innatâ Tibi Humanitate, hæc similitèr Divini Verbi, ex occasione homicidij, circa Patruos meos, perpetrati, concepta meditamenta, ut animo, ita & manu benignâ excipe. Fateor quidem non satis idoneam materiam auribus oculisque Tuis me obijcere; Nisi quod Tragicus hic casus, qui natales meos invenit, non aliam meliorem hilarioremve, ad demerendam Tuam Illustrem gratiam, obtulit occasionem. Verum nec meæ iam me pudet tenui-

tatis,

catis, imò nec domesticæ oppressionis, quam, crudam adhuc, dûm mente acerbiori recolo, insimul & me ipsum cum universis Gentilibus meis in Clientelam *Tuam* proijcio Sic enim palam omnibus fiet, quâ ratione, beneficiorum, per *Te* Munificum Mecœnatem, hactenus in nos clientes tuos collatorum, nova & nova fieri possit accessio. Peto insuper humilitèr, ut Sagittam hanc meam Patritam, in vitâ & honore, duorum Patruorum, crudelitèr per adversarios læsam, ab ulteriori injuriâ vindices. Fortunam enim illa suam *Tuæ* sospitatrici ASCIÆ (quæ per varias Orbis partes *Tecum* & in *Te*, magnum miscere nomen haud cessat) tota supplex & acclinis committit. Quin & Libelli istius, adversus inimica, malevolentiæ, tela, Patronus esto. Vsque enim adeò necesse est, lividâ hâc tempestate, Propugnatores etiam bonæ causæ quærere. Ast factum hîc quoque benè, quando præ foribus Sacri huius Opusculi, velut primâ acie, hæc ipsa *Tua* ASCIA, & hostibus formidabilis & civium usibus salutaris exposita prostat; quæ sola, feriendum id omne vel suâ sponte existimat, quidquid immunitatibus Nobilium, quidquid Legibus novit injurium. Cæterum finio in voto, ut tandem omnibus votis

B 3 *Tuis*

Tuis Æternum illud Numen adſpiret, dum ego me, meosque Gentiles, iteratis vicibus, Magno *Tuo* Nomini, & quidem famulari obſe-
quio, omni ære, omni vadimo-
nio, venerabundus Do,
Dedo, Manci
poq;.

Illuſtriſſimæ Tuæ Celſitudinis

æternum humilis cliens.

Alexander Trzebuchowſki.

Tran-

Transierunt, tanquam Sagitta emissa in locum destinatum, ut ignoretur transitus ejus; Sic & nos nati, continuo desivimus esse. Sap. 5.

Przemineli/ iáko Strzáłá wypuszczona do Krysu zámierzonego/ niezostáwiwszy po sobie śládu żadnego; Ták y my/ ledwo śię urodziwszy/ nátychmiast żyć przestáiemy. Medrzec w Kśięgách Mądrośći Rozdiáłu. 5.

Niewiem by kiedy/ wtych zacnych Woiewodztwach mogł sie przytrafic załosnieyszy widok/ Przezacny Słuchaczu/ nád ten/ ktory o krutna śmierć/ wstarozytym domu Ich Mosciow P. P. Trzebuchowskich/ Stryiá z Synowczem/ o jeden raz/

gwalto

gwałtownym ſpoſobem / żywotá pozbáwiwßy / já-
ko ná theatrum nie jakim wyſtáwiła / á teraz go
nam y do rewizyiey Chześciáńſkiey ná iednym kata-
falku podáie. Wiec gdy pilnym okiem na niekto-
re Aktu tego / á te zwielu miar załoſne pogladam o-
koliczności / niewiem / rzekę y drugi raz / jáko kogo
zwłaßá zobczych y przybyłych ná ten Akt gości / ten
taki widok alteruie. Mnie ná ſamym wſlepie / nie
rzkac z politowania Chrześciańſkiego / ále y zobliwe-
go affektu przyiacielſkiego / jezyk z gola oſußa. Já-
koß y ſlußnie. Ledwie bowiem rzecz jeſt podobna /
áby krotkiemi ſłowy / zal wielki mogł kto wyrázic /
ktory nieuzytá śmierć ogniſtymi kulami / ná ciałach
tych dwu z marłych náßych / gleboko zápißałá. Je-
dnym ſłowem rzekę : Rzadki przypadek / y przemo-
wy nie leda jákiey potrzebuie. Doznali tey trudnoś-
ći dwai wielcy / y dobrze ćwiczeni wzalách Kroſo-
mowcy / Krol Dawid y Job ſpráwiedliwy. Z kto-
rych jeden / wziawßy raz wiadomość / O zábity
śmierći Saulá y Jonáthy Syná jego ; o jákich tam
lámentow nad nimi nie czyni ! jákich Panegirykow /
tak jáko był w ko[illegible]e czarna przybrany / nad marami
2. Reg. 1. onych nie wyprawuie! Ceciderunt Saul & Iona-
thas, amabiles & decori in vitâ ſuâ, Aqui-
lis velociores, Leonibus fortiores ; Polegli
práwi Saul y Jonáthas / nietylko miłości ále y oz-
doby pełni / ktorzy y Orły byſtrolotne predkośćia / y
Lwy nieuſtraßone meżſtwem / zá żywota przecho-
dzieli. Aż nákoniec gdy mu ſłow / do dalßego opi-
ſania onego zalu nieſtawálo ; zapomiawßy powagi
Krolewſki / rzucieł sie do przeklectwá / tak jáko nie
kiedy y Job wpodobnym razie uczynił ; Oba / ci lubo
tak uwázni Panowie przeklinać y złorzeczeż nieczute-
mu

mu ſtworzeniu nie wſtydzieli ſie ; Iob dniowi onemu ktory go jákiegos fraſunku nábáwiel/ Bogá proſil/ áby go nie oświecał. Dies ille vertatur in tenebras, & non illuſtretur lumine, qui non abſtulit màlà ab oculis meis. A Dawid y ná gorey Excommunikę wydal / áby ná nich roſá áni deſcz więcey z nieba niepadał/ Montes Gelboe nec ros, nec pluuia pluat ſuper vos. A to dla czego? Dla tego / mowi tenże Krolewſki Prorok / Quia ibi abjectus eſt clypeus fortium, iż ná tym tám mieyſcu Syn z Oycem/ Krol z Kochánym Krolewicem polegli. Tożby y mnie imieniem wßytkich pokrewnych / ktorych tu niemała gromade załoßnych widzę / idąc zá przykłádem Dawidowym álbo y Iobowym / uczynić ná ten czáß przyſtało. Záſłużył to bowiem / nie tylko on dzień nieſczeſliwy / ále y one grunty / one mowię gránice niewdzięczne / ná ktorych / ten táki nie Chrześciáńſki ſtał ſie záboi / áby więcey ná nich áni Swiátło Słoneczne / áni deſcz / áni roſá niepoſtałá / Poniewáß krwią dwu ták zacnych ludzi / práwie wſkros były zlane. Alec y tym lubo Arcyßłußnym Threnom / pokoy dáć mußę. Krotki czas / ktorym miał / ku Meditatiey o tym Kazániu / rozwodzić mi ſie obßyrnymi ſłowy niedopußcza. Ale ták / ábym y śiebie y Láſk wáßych nie zátrudniał: Dopuśćcie mi proßę / Slachetni Słuchácze / Te ſáme jedne STRZALE oſtrzem ku niebu obrocona (ktora y Herbem jeſt Oyczyſtym Ich Mościow / (jáko po tych dwoch Trumnách widzicie) zá fundamēt mowie moiey założyć. Ktory to Herb/ jáko Aktowi teráznieyßemu ſłuży / jeſli nieteſkliwe / zá dárem Duchá S. / y Láſk wáßych / poſłuchánie przyſtąpi /

Iob. 3.

2. Reg. 1.

 ſtąpi /

ſtapi / osmiele śie pokazáć. Wiec aby mie kto opacznie ná potym nie udawał. Oświádczam śie przed Bogiem / iż nikomu przymawiáć niemyśle / bo to rzecz nie moich Kapłáńſkich ſadow. Przyidzie czaß / kiedy inße Forum, y te ſpráwe vſpokoiey. Proverb. 25. Iudicium determinabit cauſam Iáko mowi Medrzec. Mnie niechay bedzie doßyć to tylko tu przywieść; co mi dobry rozum/ ſumnienie/ Bog ſam/ á to za Okazyia tych zacznych Slachćicow / przez ogniſte poſtrzáły zſtego ſwiata zeßłych / dla poſpolitey nauki / powiedziec każe. Myła śie bowiem na tym ludzie / ktorzy rozumieia jákoby na pogrzebnych Kázaniach / ſami tylko umarli chwaleni bydz mieli: ſkad y żywi / pozytek ſwoy duchowny / aż tyß y upomnienie miec powinni / według tego / co Petrarchá nápißał: Mortuorum ſepulchra, (rzekę já funera) viuorum ſunt medicatoria: Vmarłych pogrzeby álbo y groby / ßkołámi ſa / y Aptykámi żywych. JEZV Zbawićielu ſwiata / do pokazania tego oboyga / Łaſka twóia / proße / dopomoż.

OPußcziſßy ná ten czaß wiele inßych podobienſtw / kore rozni Doktorowie / rozne dawáć zwykli około opißania żywota ludzkiego / kiedy nietrwáłość álbo y nieſtatekiego / do rozmáitych / á wßyſtko lekkich y nikomych rzeczy przyrownywáia. Co nieſtatecnieyßego bydz może nád obłoki? Ktore dopiero śie ná jakaśći wielka burze zbádza zánośic / áliści ich wnetze ládá wiatr rozbyie. A tákic jeſt żywot náß / oczym Medrzec Sap. 2. Tranſibit vita noſtra, tanquam veſtigium nubis. Nuß y nád wiatr co może bydz barziey nietrwalßego? Im barziey wydyma / tym barziey uſtaie / Temu nieſtatkowi po-

wi podobny tenże żywot nász według Jobá/ Memento mei Domine, quia ventus est vita mea. Job. 7.
Co słabszego nád kwiat / nad liście / álbo y nad trawę polną ? zda się bydź coś / póki jey kosá niepodetnie / áliści y z onego kwiatu ták pieknego / z oney trawy zieloney / z wiedłe wnetże siano. Właszny y to konterfet żywota nászego / jáko tenże Job dowodźi. Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, qui quasi flos egreditur, & conteritur, quasi folium quod à vento rapitur. Job. 13. 14.
Co náostatek nikomszego / álbo y wietsze nic / jáko dym ? alec y ten tytuł daie Psalmistá żywotowi ludzkiemu / Dies mei defecerunt sicut fumus, & ossa mea sicut cremium aruerunt. Psalm. 101. Wszytkie te y insze tym podobne podobieństwá / krotkość nam y niepewność żywotá nászego opisuią / jáko y owe / ktore od Okretu po wodźie predko bieżącego / lub tyż od ptaká po powietrzu bystro lecącego / Duch S. / nam do uważenia podáie / ná ten czás / pomiʒnowszy. To co do moiey materyiey nálezy / niech dość bedzie przytocżyc. Sapien: 3. Nieszukaycie Przezacni Słuchacze / prawdziwszego konterfetu / pod ktorymby się / niestatecność żywota nászego wyrázic lepiey mogłá / jáko STRZALA złuku wgore wypuszczona. Nie moiey to głowy concept / ale naimedrszego zludzi Sálomona / ktoregom słowá y zá fundament kazania mego założył : Tanquam Sagitta dimissa in destinatum locum, ut ignoretur transitus ejus ; sic & nos nati continuo desivimus esse. Sapien: 5. Nie inaczey się / mowi

Salomon / ma zywot ludzki / około ktorego ták wielkie stáránie czynimy / jedno jáko Strzała z Łuku do kresu swojego wypuszczona/STRZALA potey biezy/poki jey cięciwa wyciagniona/ álbo y piorá przypięte / mocy dodáia ; A zywotá náßego á zá niepotey ; poki się nań jáká przygodá śmiertelna nie náßádzi/ álbo y poki piorek/jáko ptakowi/kto nie przytnie. Niechże tylko przydłużßa jáká gorączká / fráßunek jáki zbyteczny / humory w człowieku pomießa / alić z onego Páńka/ co się ono gorno nosił / piorká lecą. Aliści onemu co się zdał bydź Samsonem / śił ubywa/ słabości przybywa ; Jednym słowem jáko Strzáłá wyśieliwßy się ná powietrzu / nieostawá się aż ná ziemi ; Ták y zywot kázdego z náß / okołátáwßy się o wiele kłopotow (Cuncti enim dies hominis, doloribus & ærumnis pleni sunt) nie oprze się aż w grobie. Grob bowiem y mogiła kázda / jest kresem kázdemu znaś od Bogá zámierzonym / według tey Imprezy / ktora jeden ná grobie swoim wyryc kázał. STRZALE w tarcey utchwiona/ stym nápißem.

Eccles. 1.

Incusate necem, nisi Mors est meta laborum.

Ten prawi sám niechay skarży ná śmierc/ kto nie wierzy / że ona jest końcem y kresem zywotá ludzkiego. Pospolicie zá Cel / gdy strzełáćie/ tarczę okrągła zwykliście wystáwiac. Widzę że y Náturá/ od tego zwyczáiu nie odstępuie / kiedy nam tákiß Kołko jákieśći wzywocie náßym czyni / y zmierzac nam do niego wßytkiemi sprawami náßymi / ják do Celu káże / A tu przychodzi mi ná pamięc on Concept / ktorego záżył przed śmiercia / sławny Philosoph Anaxagoras / kiedy zá instantyią discipułow swoich pe-

Kołowy zywot náß
Cyrkułowi álbo kolecżku.

wne jákteś kołeczko / ná táblicey wyrażiwszy / á záraz przez pośrodek onegoż Cyrkuliku / linieyke ná kształt strzałki przeciagnowszy / dał go im zá Testament stym dokładem; Aby pamietáli ná te figurke okragłą / ktora y znakiem jest predko toczacego sie żywotá. Jlekolwiek jest ludzi y było ná świecie / każdy á każdy w tym Cyrkule bieg żywotá swego odpráwuie / y jáko do kresu sobie od Bogá zamierzonego bieży. Náprzykład kiedy sie człowiek rodzi / ná ten czas go náturá jákoby wyszadza / z żywotá mátki jego na świát / y lubo go jescze chodzić nie nauczyłá / káże mu jednák w tym Cyrkule wzawod biegáć / wszystko sczeście y niesczeście jego wnim zawieraiac. Ktorego to biegu / lub tyż y kresu swego / nie pierwey dobieży człowiek / aż sie y żywot jego skończy. J toć jest co Medrzec w krotkich słowiech záwarł: Ab utero ad tumulum, nati continuo desivimus esse. To kres / to poczatek / á záraz y koniec żywotá ludzkiego / Vterus & Tumulus. To zaś / cokolwiek jest wpośrodku tego Cyrkuliku / biegiem jest nigdy nieustájacym. Jáko to dobrze uważa uczony tych wiekow pisarz Lipsius gdy mowi / Ad mortem omnes nati sumus, ex quo nati, cum ipsum nasci, non aliud sit, nisi certus cursus ad mortem, veluti ad metam destinatus. Wszyscy ludzie poki żyia ná świecie / nic sie inszego nie zdadza robić / tylko te linyia żywota swego / przez ten Cyrkuł niepewny / prosto do grobu prowádzić. Alec o jáko tákich wiele! Co ta Linieyka y tym Cyrkulikiem / ná te y ná owe strone / ják powrosłem kręcąc / nie ták niebożeta bieża / jáko sie ráczy

Putarchus. Sap. 2. & 5. Lipsius in Epist.

w tym kretym Labiryncie ſidla. Bo okrom tego zeby radzi wten ſwoy krazek/ ták máły y ták krotki/ ják nawiecey zágarneli maietnośći/ wioſzek/ folwarkow / ſtaroſtw / godnośći / y niewiem jakich Tytułow; Niewſtydza śię y inſzych abſurdow/ albo błedow/ o ktore/ nieoſtroznie w tym Cyrkule biegaiac/ przychodza. Tráfiſz ná jakie młode y wſzcześćiu opływáiace Paniatko / á on/ kto wypowi? gdzie śię y ják dáleko z ſtymi kołkámi ſwymi nie záwodzi? Mało ma jedne kraine/ (pozaſtáwiawſzy ná to pod czaſz y folwarki) przebiezec; chce widziec Niemieckie/ Włoſkie Francuſkie/ Hiſpańſkie/ Jnderlandſkie państwá / fortece/ obozy/ munityie/ porty wſzytkie pobiegac. Kiedyby to bydz mogło radby pono wiedział/ co śię dzieie y u podziemnych narodow/ ktore Antipodes zowiemy. A ono niewidzi nieborak / że te Cyrkuły jego ná ukos ida / á czeſto śię w Tryánguły álbo y w Pentagony obracaia; Zaczym trafia śię y to / że co ſobie drugi zámierzał żyć / náprzykład Lath. 20/ 30 / 40/ álbo y co wiecey nad to / aliśći śię onie kilka dziesiat obroca tylko wlath kilka á nawiecey w kilkánaśćie. Kiedy nieſpodzianie zkatá gdzie wyrwawſzy śię oná okrutna kośiarka / álbo/ y zazdrośćiwa Clotho z koſa/ lub tyſz y z kozikiem jakim/ záwadzi zá ſzyie onego P. młodego. Alic onemu Paniectu/ co śię ták ſzyroko wczorá/ w tym Cyrkule z linija ſwoia roſciagał / dziśia mu na marach / trzy łokćie niewiecey ziemi wymierzywſzy/ miáſto weſołego Currentu/ przy ſmutnym Requiem / y one ſłowá wyſpiwuia/ Præciſa eſt velut à texente vita mea, dum adhuc ordirer, ſuccidit me. O jáko predko śmierc niezbedna przerwáła y przećieła ſnowanie / ktore śię ledwo było zaczeło / żywota mego!

Jsai: 38.

Wiec

Więc co mowię o tych Cyrculách zámyſłow Pánie-
cych/ toż rozumiec trzebá/ y o Cyrkułach inßego ſtá-
nu ludzi / o chćiwośćiách lichwiárſkich / álbo y o o-
nych goſpodárzách gorących/ coby to rádzi ziednego
großa dzieśieć uczynieli / álbo y złote iáyká po koko-
ßach zbierali. A wßákże y te tákie tákowe zawody /
prędzey nád ſpodziewánie / częſto śie mießac z lu-
dzmi mußa. Obaczyß y kupcá / jako y ten kręci
ſwoim Cyrkułem/obiegájac y poiezdzáiac juß lądem/
juß woda rozmáite porty y morſkie ſkłády/ targi/ jar-
márki / nie tylko bliſkie Gdanſkie álbo Weneczkie/ ále
y Auſterodamſkie/ Indieyſkie/ aż tyż y odległe ná wiel-
kim Oceánie / Portugálſkie y Olyzyponſkie. Alec
y tym Marynárzom częſto ledwo nie ná ſámym w-
ſtępie / smierć y Cyrkuł przeciná / y żywot bierze.
A o woiownikách álbo y o wálecznych Márſach co
rzeczemy? Náydowáli śie y miedzy tymi / oni Scy-
pionowie / Juliußowie / Pompeiußowie / y oni A-
lexandrowie wielcy / ktorym ledwie ziemi y morzá
ſtawáło / gdzieby Cyrkułu żywota ſwego nieprowá-
dzili ; á przećie śie im wßytko máło zdá / ták dá-
lece / iż gdy Alexándrowi raz powiedziáno o drugim
kędyś nowym swiećie/ rzewliwie zápłakał / iż jedne-
go świátá pod moc ſwoie nie podbiwßy / o drugim
gdzieś cáłym ſłyßał. A o Hannibálu Hetmanie Kár-
tágenſkim / co rozumiećie ziaka tyß ten odwaga Cyr-
kuł żywotá ſwego prowádził? wypráwiwßy śie bo-
wiem z Kartháginey do Rzymu / á obaczywßy Alpes
ſkały nie przebyte / do Włoſkiey ziemie / áby jednak
zámyſłom ſwoim dość uczynił / mocą w przod / á
potym ogniem y octem / krom młotow y żeláza / o-
ne ſkały miekczył / krußył / y przez nie śie do Rzymu/
ciſnoł/ aby go był mogł doſtáć/ y one moczarze świá-
tá wßytkiego / pod moc ſwoje podbić y zhołdowáć.
A ſłu-

A słyszycież co ludzie robią / żyiąc ná świećie / y jáko śię dáleko zstymi Cyrkułámi żywota swego rozwodzą ? nigdy niepostawájąc wtym biegu / ustáwicznie prácuią około tego punktćiku sobie zámierzonego. J ták lubo to czuje człowiek / lub śpiey / lub zá dobrego zdrowia / lub wchorobie będący / nigdy nie ustáwa wtym Cyrkule biegáć / jáko mowi Theodoretus ; Theodoretus. Etiam dormiens, non modo morbo depositus, quilibet homo quamdiu vivit, quasi navigat & currit, nec ullo tempore gradum sistit. Nullum enim est ipsius Solstitium, nulla subsistentia. Mathematycy / Słońcu choć ustáwicznie po niebie biegá / dwakroć jednák do Roku / swoie odpoczynki daią y nazywáią to jego zástanowienie / Solstitium / jedno Æstivale drugie Hyemale, jáko tenże Doctor uważa ; Wżywoćie ludzkim żádnego stánowiská tákiego nie mamy / sam jeden Ortus & Occasus / Wschod y Zachod wżywoćie śię náßym náiduie. Po Záchodźie / niepytay śie więcey o Wschodźie. Czego mi poświadcza Poëta ; Seneca. Soles occidere & redire possunt, Nobis, cum semel occidit brevis lux, Nox est perpetuo una dormienda. O wo zgołá / niemá odpoczynku żywot ludzki : A przećie ten ich táki bieg y ták prędki / lubo śie zda / bydź coś okázálego ná pozor / wrzeczey jednák sámey / Niczym jest / to ták málusieńkie kołeczko / ktore śie nie ináczy toczy wespoł z żywotem náßym do grobu / jedno jáko y Strzáłá z Łuku wypußczona do celu / śládu po sobie żádnego niezostawuiąc.

Co jeśli kto máło má y ná tym podobieństwie / od kolká

kolká / ná kßtałt celu / wziętego ; Niezawadzi y tym
trzecim od biegu Wozowego wziętym / to wßytko /
com do tąd powiedział / objaśnić. Nie zgrzeßę kie-
dy tenże żywot náß y do wozká z gorey bieżącego
przyrownam. Wßák y Joas Krol Elizeußa Pro- 4. Reg. 13.
roká / tym imieniem przekrzcił: Pater mi, Pater mi, cur-
rus Israel, & auriga ejus. Okazały to wozek / ciało
náße / w ktorym śię dußa / ná wyobrażenie Boskie
stworzona / po ziemi wozi. Ale coß potym / kiedy y
ten stateczek barzo niebespieczny / bo y zgliney ulepio-
ny / Oczym Apostoł: Habemus Thesaurum in vasis fi-
ctilibus. A przećie / o jáko tákich wiele co sobie le- 2. Cor. 4.
da jáko ztym ták słabym náczeniem poczynaią / wła-
śnie jákoby z Zelazá ukowáni byli! Naydźie / bowiem
siła tákich desperatow / co śię ztym wozkiem nie tyl-
ko zá głębokie morza puszczaią / álbo y tákich / kto-
rzy / gdyby to bydz mogło / radziby zupornym Iká-
rusem / y po powietrzu látali / a snac na tymże woz-
ku y z Eliaßem do nieba / przed czáßem / zalećieli. 4. Reg. 2.
O toli iż im ciało cięży / niebożętá ßyiey nadłamawß-
ßy / o ziemię śię rozbyiaią / y boday nie o tych nápi-
sał Poëta ; Extulit in altum, ut lapsu graviore ruant.
Czego nie inßa jest przyczyna / tylko tá / ktora na-
mienia Mędrzec : Corpus quod corumpitur, aggra-
vat animam, & terrena inhabitio deprimit sensum mul- Sap. 9.
ta cogitantem. Ciężar tego wozka w ktorym dußa
przemieszkiwa / ták jákoby dußa chciała / latować iey
nie dopußcza. Zaczym ják wysoko śię ku niebu zmy-
śla / wybiie ; Ták ia nisko ciało / o ziemię uderzy. To
ták słaby ten wozek w ktorym śię droga dußa po-
wozi. Jáko zas prędko bieży / słuchayćie. Ze pręd-
ko żywot náß ubiega / Niedziw. Bo y Woźniki by-
stre / y Woźnice / co ich pogania / ma ßalonego. Wo-
zek żywotá náßego / obroty są niebieskie / osobliwie

obrot Słoneczny / podlug ktorego ludzie śie spráwuią ná ziemi. Kto wypowi iáko śiłá/zá iedne minute (iákowych minut w kazdey godzinie iest 60.) Vbiezy Słonce/Dziewiec tyśiecy piec set mil Hispanskich / ktore ćwiercia mili dłuzße sa nád náße Polskie. A minuta co iest ? tylko iedno mgnienie oka. Rachuycieß iuß/ y Comput uczyncie/ iáko wiele toß Słonce/nie rzkac zá ieden dzien/ ále za iedne godzine ubiezec moze. Trzynaśćie millionow/po ßześć kroc stotyśiecy/ 80. tyśiecy. 937. Mil.) prawdziwy to iest comput według zdania y obserwatiey Mathematykow/ ná co śie y ia podpißuie. Pánie Boze naß/ ktory ptak/ktora Strzáłá/ktory okret tak predko biezec moze/iáko zywot ludzki? O predkiß to á zaraz y krotki zawod/do ktorego nas ták goraco zapraßa Apostoł/ gdy mowi : Sic currite, ut Comprehendatis. Wozniki zas tego wozka / sa ßtyry Zywioły/ z ktorych kazdy znas złozony iest. A te/ czy nie ustawicnieß zsoba woiuia ? Ciepło Zimnu / Suchość wilgotnośći/ przemoć śie niedaia / za ktorym / wciele ludzkim / rozruchem / wteß tropy y z gubá sámego człowieka rada nieráda nastepowáć muśi. Woznicá naostatek / ktory tym wozkiem kieruie / iest Czas niezachamowany / ktory nigdy niepostoiey : Byś dobrze nawołał ; Stoy / postoy / poczekay/ Oto śie wywroce/ oto ßyie złamie / oto w wogien / w wode / wdoł wpadne : Nic á nic/ tych głoßow/ czaß niesłucha/ postaremu zácina woznikow / postaremu ják ßalony biezy y leciey. A Słyßyciß iáko niestateczny/ y iáko przedki iest bieg zywota naßego/ lub to pod obrazem wozka predko biezacego/ lub Cyrkułu okrągłego/ wyrázony. A wßakze od STRZALY wzięte podobieństwo/ niewiem/ iáko barziey do náßey rzeczy zda śie słuzyc/ kiedy y śmierć niespodziana/ tych dwu zmarłych ná-

ßych/

ſzych/ niepewność Zywotá náſzego/ nam przed Oczy wyſtawia; Y STRZALA Herb ich Oyczyſty/ figura jeſt doſkonała przedkoſci jego. Gdzie bywſzy/ y co powiedziawſzy o tym nieſtatku pozycia naſzego. Piſma wſzytkiey do tego/ y diſcurſy przyść muſzą/ iż żywot nas jeſt. Tanquam Sagitta dimiſſa in locum deſtinatũ. Jáko bowiem Strzała nie pierwey ſie ſtanowić zwykła/ aż doleci kreſu ſwego: Ták y żywot naſz niepierwey konca ſwego doſtąpi/ aż ſie wgrobie obaczy. J tac jeſt pierwſza własność Strzały złuku wypuſzczoney; Bieg y lot uſtawiczny. Druga własność bieżący Strzały jeſt/ według zdania tegoſz Medrca/ Quia ignoratur tranſitus ejus, iż po ſobie ná powietrzu śladu żadnego niezoſtawuie. Toſz ſie właśnie dzieie po śmierci y z Zywotem náſzym/ jeſli kiedy był álbo niebył człowiek ná świecie: By nie nagrobki y ſypane mogiły/ żaden by o nas niewiedział. Po proſtu wſzytko o ieden raz z człowiekiem/ krom ſamey iedney duſzy/ ginie. Non revertetur ultra in domum ſuam: mowi Job/ neque cognoſcet eum ampliùs locus ejus. Krotko mowiąc/ żywot ludzki/ po śmierci/ właſna ſtrzałá/ bez wſzelkiego śladu oſtaiąca. Ktory wſzyſtek wykład słow Salomonowych/ á/ ten literalny zá fundament mowey moiey załozywſzy: Do Herbu Oyczyſtego tych zmarłych náſzych przyſtępuie. *V kogo ten Hieroglyphik* STRZALY/ figuralne moze miec rozumienie; Y tych Jch Mościow własność rzeczy ſamey/ to jeſt nieſpodziáney śmierci wizerunk ná ſobie wyraża. Ci piſarze/ ktorzy o Jnſtrumentach álbo y o orężach woiennych piſzą (jáki był miedzy inſzymi Vegetius;) Powiadaią iż miedzy wſzytkim orężem woiennym/ ná ſtraſznieyſza jeſt Strzała/ ktora cicho y nieznacnie/ á częſto y ná śmierć ludzie ranic zwykłá/ á to ſie

Job. 1.

Pierwſza własność. Strzały Herbowy.

 dzieie/

dzieie/ dla wielkiey bystrości zelesca ostro zakowanego; Ktore to zeleśće/ gdy śię na przykład wciele ludzkim przytomie/ nie tak predko rana zagoić śię może/ chybá aż rane do rany/ wyrzynaiac ono zelazo/ przydaß. Jakowa własność wten sposob/ jakom powiedział/ ktoby chciał przysposobic do owych jezykow/ ktore śię lub to obmowami/ lub uszczypliwymi przymowkami radc bawia/ niewiele by od prawdy odstápił/ Poniewaß y Prorok Jeremias ten im
Jerem. 9. tytuł daie/ Sagitta vulnerans lingua eorum, dolum locuta est. Jezyk obmowcow ná sławe cudza nástepuiacych/własna Strzała/uccziwosc raniaca bliznich swoich. Łacwo złym jezykiem rane dobremu zadáć/ ale iey uleczyc nie łacwo. Trudna bowiem rzecz/ złe o kim udanie zgłowey ludzkiey wybic/ chyba iż rane táka leczacy/ y druga uczynic musiß/ á to álbo powtarzaniem niewdziecznym oney obelgi/ álbo tyß y domawianiem śię/ nie bez uprzykrzenia swego/ własnego uccziwego. Zadał/ ále niewiem kto/ czy dwom/ czy iednemu stych umarłych/ iákies słowo barzo uszczypliwe. A zatym/ chcac te rane/ ktorys znich goic/ gdy śię o swoi honor vimował/ miásto uleczenia/ śmiertelny traf wespoł zStryiem swoim odniosł. Osadzciß kto tu winiem; Strzałali/ tych zmarłych Ziemian/ o uccziwość swoie czyniaca/ czyli czyi inßy iezyk/ álbo y mściwa reka/ ktora ná nich nástapiła. Mym zdaniem/ Sagitta vulnerans lingua eorum, dolum locuta est, y ták wiele złego narobiła.

Druga własność tegos Herbu. Druga trzecz wthey Herbowney Strzałe naiduie/ iż ku niebu ostrzem iest obrocona. Czym daie znac o Celu/ do ktorego zmierzaia Herbowni tego Kleinotu. Niebo Celem ich było álbo dla sámey nienarußoney Religiey Katolickiey/ przy ktorey śię zawße opowiadali. Jch Mość P. P. Trzebuchow-

buchowſcy. Wielki to cud/ co powiem/ Rzadka zwierzyna w naſzey Polſcze/ niezmazac śie Herezyią. A takać ieſt y była/ Familyia Ich Mśćiow / Tota pulchra, ſine maculâ, ſine rugâ. Tá miłość prawy wiary/ á pogotowiu Bogá / przy Katholickim pozyciu / ſerca ſilu Ich Mśćiow ták accordowała / iż śie ich wiele/ na Stan Duchowny udawało. Nienowina w domu P. P. Trzebuchowſkich widziec zacne Prałaty/ Godne Kanoniki / Zawołane y Nominawane Referendarze / Zakonnice/ aż tyſz y ze płciey białowſkiey pobozne Zakonniki/ ktore y ktorzy przykładem STRZALY Herbowny / ſerca ſwe Bogu poświecone / zniemała ozdoba Domu ſwego / aż tyſz y z pozytkiem Kościoła Bozego / ku niebu obracali. Tak dalece iż nad ta ſwoia STRZALA / ono Apoſtolſkie Elogium zawſze piſać mogli. Noſtra autem converſatio in cælis eſt. Ale y kazdy znich/ co śie kiedy ná ten zywot Bogomyſlny udał / mogł o ſobie mowić z Izaiaſzem / wziawſzy impreze od ſwego Herbu ; Poſuit me quaſi ſagittam Electam & abſcondit me in pharetrâ ſuâ. (Iſai. 49.) Co kapłan / zwłaſzcza dobry / Co Zakonnik álbo y Zakonnica pobozná / To Strzała wybrana / z ſktorych kazdy y kazda wſwoim ſtanie / jako w Saidaku opatrzności Boſkiey beſpiecznie zyie. Wiec y to krotko powiedziawſzy o tey STRZALE oſtrzem ku gorze obroconey;

Godna y ta rzecz ſwego uwazenia / iż Taſz STRZALA, ieſt u dolu rozdarta / dla czego ia tyſz inſzy Ogonczykiem / albo Pogonczykiem nazywaia.

Trzecia właſność Strzały p.P Trzebuchowſkich.

Obie te nazwiſka prawdziwie iey / wzgledem przypadku teraznieyſzego ſluza. Rozdarta na przod ta STRZALA, Bo okrutna śmierc / ze dwoch znacznych ozdob familiia oblupieła / kiedy Syna kochanego/ od miłego Oyca y Matki ; Brata od Braciey ;

ciey: Stryia od Synowcow: Dwoch Małzonkow od miłych Małzonek / aż naostatek Oyców od dziatek nielitościwie oderwała. Wiec y OGONCZYKIEM / ieśli kiedy ten Herb nazwac sie może / Teraz wtym razie nalepiey / kiedy na tak załosny koniec dway ci Ogonczykowie / co sie nim pieczentowali / przyszli. Pospolicie śmierć Koncem żywota / Pismo S: nazywa?

Tak sie rozumiec maia / one Słowa: Finis
Genes. 6. universæ carnis venit. Tak u Psalmisty: Domine no-
Psalm. 38. tum fac mihi finem meum. Tak naostatek y u Medr-
Sap. 2. cá: Non est reversio finis nostri.

Ogonczyk prawi żywota naszego / to iest / koniec / iak skoro przyidzie ná człowieka / zwrotu zadnego wiecey miec niemoże: Mors ultima linea rerum: Powiedział y ktos drugi / że Smierć ostatnia iest linia wszystkich rzeczy / za ktoremi sie Smierć / iako ogon wlecze / wterminach niezawroconych / one
Senec. Epistol. 120. zostawuiac. Stat terminus nobis, ubi illum inexorabilis fatorum necessitas fixit. Staneła tedy y ta nasza STRZALA wkresie swoim / á staneła / nie sama iedna / wlot sie / nie o iednym piorku / do nieba puszczaiac / ale w Companiiey o dwoistym pierzu; Bo Synowiec z Stryiem iednego czasu / o ieden dishonor / przysobie stanawszy / na iednym placu polegli / á teras y na iednym Katafalku / nie dlugo y w wiednym grobie złozeni beda / czekaiac tam ostatniey traby Michała Archanioła przy dniu ostatnim. Ktorym swoim ziednoczeniem / nierozdzielny miłości / po sobie przykład zostawili / iż co niegdy Dawid wyspiewał / o Saulu y Jonacie; wespoł zabitych:
2. Reg. 1. Saulus & Jonatas, in morte quoq; non sunt divisi. Toż iá rzekę y o tych naszych umarłych; znac iż sie za żywota barzo miłowali / kiedy y po śmierci bez siebie

bydz

bydz niechcieli: Sicut in vita se dilexerunt, ita & in morte non sunt separati.

Jedna mie rzecz z strony tego Herbu niecieszy; ze tenze sam Kleinot / dla tego samego / iz sie na nim ostre zeleśce świeci / o ieden raz y Prognostykiem śmiertelnego trafu bydz musi. J tak kiedy gdzie indziey śmierć pożyczanym iakoby Orężem ludzie traci; Tu z własnego domu / wziętemi postrzałami / swoich Herbownych zda sie straszyc.

J bodáy nie na takie wszystkie / lub to Herby / lub Oręża Herbowne / nárzeka Ezechiel Prorok / gdy mowi: Vnusquisque vas interfectionis habet in manu suâ. Prozno kto narzeka na cudze oręża albo y na cudze kule / kiedy wreku własnych álbo y w Herbie swoim / iáko w pochwach naczenie śmierci chowá. Ma iáko widze y Herb wasz / *Przezacni Panowie Trzebuchowscy* / takowe naczenia śmierci / w sobie zawarte / bo y Strzáłe hartowna. A wszakże nie dlá tego / abyście komu tym Herbownym Orężem / álbo y ta Strzała wasza / szkodzic kiedy mieli / nigdy bowiem o was tego słycháć niebyło / krom samych nieprzyiaćioł Oyczyzney / ná przeciw ktorym meznie w Przodkach swoich woiuiac / ten Kleinot Rycerski / zá odwazne wysługi wasze otrzymaliśćie. Czytałem niekiedys o pewnym narodzie na Wschodnich kraiach / ktorzy gdy na woyne wyiezdzac mieli / w Strzały / miasto szyszakow / głowy swoie uzbraiali / iáko by straszac onym stroiem / nieprzyiacioły swoie. Ezech. 9.

Nie tacy Przodkowie byli / familiey Jch Mościw / ktorzy nie głowy / ále rece armowali ta Strzała / nie zeby strach tylko goły na nieprzyiacioły puszczali / lecz zeby ich potege / rzecza sama / ná głowe zrazali. O czym kto chce niech czyta Kroniki.

Tegoż

Tegoż Męztwa znakiem ſą y te Ręce / ktore w Chelmie wynieſione widzicie. O gotowoſci Ich Mościow na wſzelaką potrzebę Rzeczy poſpolitey/ znać daiąc / iż się zá całość iey nie nogami / iáko ſiłá inſzych / ale rękomá wyſiekać z każdym nieprzyiaciełem gotowi ſą y byli zawſze.

Alec oto przecie lub ztąd walecznych Przodkow ci dwai zmárli naſi początek ſwoy wzięli / traf iednak niefortunny / mniey dbaiąc na ich dzielność / zniosł ich przez kule ogniſte z ſwiatá tego. Spokoini ludzie / żal się Boże! iż ná tákiey zaboi przyſli! Spokoina Strzała / gwałtownemu naſciu / odporu dać nie mogła. I dziwna to u mnie iż Smierć / że ták rzekę / Herbowna będąc domu Ich Mościow (Strzały bowiem y ona / nietylko koſy zá Herb używa) czemuſz tedy y tey ſwoiey Herbowney Strzale niezborgowałá? Alec przecie nie ona winna Słuchacze; Złość ludzka okázyią iey do tego dáłá. Ręka mſciwa wogniſte kule uzbroiona / ná ták ſpokoine ludzie ſmierć podburzyłá.

I czyni coś podobnego śmierć z ludźmi / ktorzy się ná tákie zaboiſtwo udáią / co uczynił / lubo lepſza intentyia / Prorok Elizeuſz z Krolem Ioaſzem / ktory udawſzy się raz wpewnym ſwoim niebeſpieczenſtwie / do pomienionego Proroká / rádził się go / iákim by ſpoſobem mogł Syryią ſobie nieprzyiázną zwyciężyć? Kazał mu naprzod Prorok / ſnop ſtrzał do ſiebie przynieść / á potym ich y ná cięciwę nałożyć: Affer arcum & ſagittas, & pone manum tuam ſuper arcum. Co gdy Krol uczynił; Mowi piſmo S. że

4. Reg. 13.

Prorok / o ieden raz ręce ſwoie podłożył pod ręce Krolewſkie; Suppoſuit Eliſeus manus ſuas, manibus Regis. I ták dopiero ku Syreiey wypuścił ſtrzały

one /

one/ na zgube narodu pomienionego/ ktore/ & Sagittas salutis nazwał Prorok.

Toß y śmierc zda śie czynic/kiedy widzi á ono ludzie wyzwawßy śie naprzykład ná poiedynek/ lub to z Rusnic/ lub z Łukow/ álbo y inßym orezem do śiebie zmierzáia. Ona tyß z gorliwośćiey swoiey do takiego aktu przypada/ á zaraz y podkłada rece swoie pod rece zaboicow: Supponit mors manus suas, manibus illorum. Bez braku y ochrony/ kogo trafi winnego y niewinnego znośi. Owo zgoła y śmierc/ iáko wiec mowiecie na vpatrzonego dybie. Ktora natarczywość y Jan S. upatrzył wśmierci; Opißuiac bowiem stroy y obyczaie/ they to powßechney nieprzyiácielki świata/ ktorych zazywác/ wzabiianiu ludzi/ zwykła; Na koniu one bladym na przeciw nam wyprawuie: Et ecce eqvus pallidus, & qui sedebat super eum, nomen illi mors. Apocalip. 7. Wiec czy podobnaß to/ aby ta chuda Jedza dzilnych iakich y walecznych Kawalerow/ na tak bladym koniu zbiezec mogła? Pospolicie nazywacie sie Equites Poloni, iákoby Kawalerami Konnymi; J śmierc iáko widze konno słuzy/ y zwami wespoł wiednym śiedle śiada/ iáko piße Horatius Poëta. Et post equitem sedet atra cura. Wiec lubo na prosty y chudy ßkapie/ naiprzednieyßego iednak Equesa/ by y na Turku śiedział/ z konia na ßyie zwali.

Nie maß y nie bedzie/ nigdy na świecie tak obrotnego Jezdca albo y zawodnika/ by dobrze y z Orłami na wyścigi chodził/ ktorego by ta zdraiczyna y pießo niezgoniła/ á zaraz y nie ubiła. Niech kto chce zdobedzie śie z Bellerophontem na Pegazy bystro lotne/ y z Perseusem na skrzydła Merkuriußowe; lub tyß y na nogi niewiem iáko subtel-

ne z Kamilla / co to po kłoſach biegaiac / niwczym y dzbła iednego nie naruſzyła. Niech naoſtatek y z Dedaluſem po powietrzu kto chce lata / y ſtam tad / ſkrzydła mu zbarkow wybiwſzy / o ziemie go uderzy. A zatym prawda ono bydz muſi / co w Ecclesyaſteſie ſwoim zapiſzał Salomon ; Nec velocium

Eccleſ. 9. eſſe curſum ; nec fortium bellum, nec doctorum diuitias, ſed tempus, caſusque in omnibus. Zaden zaden Skoczek / nogami ſie przed ſmiercia niewyſiglował ; Na kaprelle ychybkie ſkoki / predka lubo zaraz y ſlepa ſmierc niedba. Ani oni Caniſtiuſowie / co to o ieden dzien tyſiac y dwieſcie ſtai ubiegali ; Ani Ataſowie co po 75. mil wielkich / od południa do wieczora uchodzieli ; Ale ani Arias Tarſenſis umknoł mydła przed taz Jedza / ktory tak byl raczy / iz gdy wzawod biezał / oko ludzkie ledwo go doizdrzyć mogło. Wſzyſtkich takich ochotnych Atalantow / nieſpracowanych wbiegu Herculeſow / ktorzy na oſtatnim kraiu ſwiata / ſlupy / na pamiatke prozny chluby ſwoiey / z ſtakim napiſem ſtawiali ; Non datur ultra, iakoby ſwiata daley bydz niemiało. Wſzyſtkich mowie tych Curſorow y Biegunow ſmierc wybiegła / az tyſz nogi im połomawſzy / ſzyie pozakrecawſzy z ziemia ich pogmatwała. Czego mi poſwiadcza y drugi Prorok / Peribit à veloce fuga, & velox pedibus non ſalvabitur. A ſłyſzyciſz P. P. zawodnicy / co ſie owo dobrowolnie / ufaiac głupim ſzkapom / y zdrowia ſie im ſwego powierzaiac / na hak ładaiaki ſmierci narazacie ; Niepamietaiac na upomnienie Proroka Krolewſkiego : ktory mowi. Fallax equus ad ſalutem. Nieufai prawi owemu twemu koniowi / lubo go Zywotnikiem nazywaſz / bo y ten czeſto wrownym polu podchnowſzy ſie / zywota pozbawic

Natalis Comes.

Amos. 2.

Pſalm.

cie mo-

cie moze. A co zatym idzie przypłaciß nieboze Zaiaca / za ktorym sie ták zapałczywie uganiaß / kiedy zdrowie / nad ktore niemaß nic droßego / ladaiako straciß / ktorego Zaiac / co to wiecey ßeßci großy niestoiey / nigdy nienadgrodzi. Ale podobno ozwie sie kto z kata / y rzecze; A mozec mie śmierc podkac y w domu siedzacego / albo y na łozu lezacego / nie tylko w polu na koniu biegaiacego; Prawda to / ze sie wyrokow przeznaczonych od Boga / zaden uchronic niemoze / a pogotowiu śmierci / ktora ze wßad na nas dybie.

Otoli y to prawda y ze owa domowa śmierć / gdy Bog czas przyśle / gotowßym cie y przytomnieyßym sobie zastać moze / nizli kiedy z konia ßyie złamieß / a zatym ten rodzay śmierci / gwałtowny / á ow inßy przyrodzony bydz musi. J dla tegoć aby owa niespodziana ná nas nieprzychodziła / Páná Bogá z Kosciołem prosim. A subitaneâ & improvisâ morte, libera nos Domine. S. Thymaß Doktor Anielski Q. 22. de veritate Art. 6. ad 8. / gdy nazywa Smierć / Omnium Poënarum esse maximam. Nad wßystkie karania naizelzywßa; Rozumi śmierć gwałtowna. Ktorey nauki / wziął fundament z Aristotelesa / Lubo prawi kazda śmierc iest dobra / albo dla tego samego / iz iest koncem; Finis autem bonum quoddam est. A wßakze taká / ktora kto gwałtownie schodzi z swiata / dobra sie nazwać / według Philosopha niemoze / przyrodzeniu bowiem wielkie bezprawie czyni. In quantum enim violenta est: malum quoddam est, quia & naturæ contraria, vitam siquidem quâ nihil est jucundius, violènter homini aufert. A takować śmierć iest kazda ona / ktora iedno kiedy od ran cietych / álbo y od postrzałow ná ludzie gwałtownie

S. Thomas Aquinas.

Physic. 2. Cap. 2.

przychodzi. Alec przecie / jákom iuz nie raz namienił / nie sama się śmierć ná tákie gwałty odwaza / ktora umiey wygadzáć naturze. Złość złość ludzka / jednego ná drugie podwodzac / ze ták rzeke / śmierć naprawuie. Oreza one wáße / ktore wam ná obrone / prawo pospolite przy bokach / iáko Synom Koronnym / nosic pozwała / gdy ich przy spokoinych posiedzeniach (gdzie dobra Polityka / nozem tylko y widelcami około potraw / ále nie około cudzy geby ßyrmowáć dopußcza) nieuwaznie zazywáćie / y krew zsiebie miasto wina / á cesto przy ladaiákim piewsku toczycie. Tá y tákowa zapalczywosć wáßa / tákim gwałtom przyczyne daie. Osobliwie owe wáße Rusnice (tylko mi odpuscie) ktorymi sie ták gesto okładacie / ze iuß przed nimi y wozow y Pachołkow nieznáć; Te te pukawki przeklete / tákiey y ták czestey z guby wludziach przyczyna bywaia. J trafia się czesto / czegoby drugi zwłaßcza tchorzem podßyty / reka albo y bronia reczna dokazáć niesmiał / strzelba niezbednie dokazuie.

Ták dalece iz iuß / lada ciura / y lada gnoiek wstrzelbie ufnosć swoie zasadziwßy / by naiwalecznieyßego Hectora / by naimocznieyßego Samsona / lada gdzie z Zapłocia / álbo y oknem upatrzywßy / zywota pozbawic łacwo moze.

A wiec to tacy Filij dexteræ (jákim imieniem prawych Kawalerow u starych Rzymian nazywano; dla tego / iz reka własna mestwá dokazowali) A tacyß to mowie / pokatni harczyrze / wßrzelbe sama ufaiacy / Synami koronnymi nazywáć się beda? Mym zdaniem niegodna tego imienia zdrada / albo y zasadzki tákie / stanu Slacheckiego niegodne.

Jesli

Jesli sie niemyle o tych tákich zdrada podszutrowanych Kawalerach / niedopiero prorokował Dawid ; Sagittas (ja rzeke / bombardas) suas, ardentibus affecerunt, & in eis paraverunt vasa mortis. Strzały swoie ogniem záprawili / y wnich nagotowali naczenie śmierci ; Dla Bogá ! Co to tákie zá postrzały ogniem zaprawne / jesli nie ognista strzelba wasza ? Owe rozumim Bandolety / Rusniczki / Karabiny / Janczarki / aż tysz y one Kobyly / z ktorymi sie ná koniach piastuia / chwalebni owi wászy Dragani (o jákich Tabaczanych zołdatach Oycowie naszy niesłychali) ktorych niektorzy nie ták ná obrone / jáko ráczy zá Zabijáki / gdy ná Excess jáki zarobia / záciagáć gromadno zwykli. Záprawde niewiem / aby sie wyzey wybic okrucieństwo mogło / jáko tych niesczesliwych wiekow / kiedy nie kontentuiac sie iednym y drugim zwycainym orezem / ledwie nie co tydzien insze á insze náczenia śmierci / jusz od ogniow / jusz od ołowiow y prochow rozmaitych / od gwintow wymyslnych / od srotow / jusz siekanych / jusz odliwanych ; Bá jákom jusz wtym Roku ná jednym mieiscu widział / że do tego okrutne dowcipy przyszły / iż zá iednym nábiciem kilkanaście razow strzelic / aż tysz y wiatrem miasto prochu Rusnice nábijáć / u msciwych animuszow / we zwyczai weszło. A zátym niewiem cobys rzekł Salomonie ; Pamietam bowiem zes napisał w swoim Ecclesiastesie. Unus interitus est hominum ; Jákoby ieden sposob / zguby ludzkiey / miał bydz. Alec gdybys teraz obaczył / ták wiele fortelow y Instrumentow ná zgube ludzka wynaleziony ch / musiałbys pewnie odmienic sententyia twoie / y przyznáć / że / Infinitus

Psalm. 7.

Eccles. 3.

est interitus hominis. Ah trudno y liczbe náleść zá- boiſtwom ludzkim!

Odpuśćcie mi *Słuchacze* / iż troſzeczkę żarliwiey / ná ten / ták nieludzkiey zwyczai / zdam się naſtępowáć/ktory się záwźiął/jákom záſłyſzał/ wtych oſobliwie kraiách / ná co juſz y ſámi nárzekácie ; jákobyśćie ná końcu głębokiey Vkrainey / bliſko gdźieś Tatar mieſzkáli / iż juſz ſiła tákich / co y we ſlách pacholki / jáko ſzkapy noſić / y wozami ſtrzelbę zá ſobą ládá zá mile wozić niewſtydzą się. Ah nieſtetyſz! á one pogrozki Páńſkie gdźie podźieiemy/ ktore wydał Bog ná przeciw wſzytkim Zaboicom / co się krwią ludzką mażą. Qui effuderit ſanguinem humanum, fundetur ſanguis illius ; ad imaginem quippe DEI, factus eſt homo. Kto krew ludzką przelewa / y jego krotko/długo/lać się muſi/na wyobrażenie bowiem Boſkie ſtworzony jeſt człowiek. J záprawdę niewiem / co się dźieie / że zgoła uważyć niechcemy/ jáko to brzytki ieſt wyſtępek woczách Boſkich / Mężoboiſtwo ; Ná ktore wſzyſtkie narody / wſzyſtkie práwa / wſzyſtko piſmo nárzeka. Jedno tylko albo y drugie námienie.

Genes. 9.

Miedzy inſzymi Prorok Krolewſki/pod figurą Strzelcow jákichſci/záſadzáiąc się ná zgubę bliźnich ſwoich ; názywa ich / gwáłtownikami obrázu Bożego; Bo gdźie my czytamy właćińſkim ięzyku / Peccatores / grzeſznicy ; Wżydowſkim Texcie ſtoiey/ (Violatores imaginis DEI) intenderunt arcum, ut ſagittent in obſcuro rectos corde ; Gwáłtownicy/práwi/obrázu Bożego / náciągneli łuki ſwoie / áby z kątá jákiegoś ciemnego / uſtrzylali ludźi / ſercá proſtego ; Gdym ſobie myſlił / dla czego by Zaboicom / Duch

Pſalm. 10.

S. ták

S. ták brzytki Tytuł dawał? Rozumiem iż nie dla czego inszego / Tylko iż / kto człowieka zabija / Bogá samego zda się zabijáć / ktorego obraz ná sobie człowiek nosi / á zatym nieladajakie to Crimen læsæ Divinæ Majestatis, bydz musi / ad imaginem quippe DEI, factus est homo.

Krom tego / iż táki grzech / pomstę zá sobą gotowa prowadzi / ktora wywoływa z ziemie ná Niebie / krew z Brata twego wytoczona; Vox sanguinis fratris tui, clamat ad me, de terra; Mowi Bog sam do Zaboicow; Jákoś y wołáć nieprzestanie / aż mściwą rękę Bożą / krotko długo ná Bogu wywola. A tu wrozyc niechce / y o tych z Chełmu wyciągnionych Rękách: A kto wiey jeśli y te / dla krwiey Herbownych swoich / o pomstę do nieba nie wołaią; Genes. 4.

Ná potwierdzenie they prawdy / przychodzi mi mi ná pamięć ono pismo / gdzie Bog przegraża się requirowáć krwiey / nietylko zrak ludzkich / ale y od bestey samych / ktore by się nia zmazały. Sanguinem animarum yestrarum, non de manu tantum hominum, sed & de manu cunctarum bestiarum requiram. Genes. 8. I to rzecz nowa / nad bestyiami nierozumnymi chcieć się mścić zaboistwa: A ona nauka Theologow jáko się proszę / przy tym piśmie ostoiey? Ktorzy nauczaia / iż samo zaboistwo / ktore jest dobrowolne (Homicidium voluntarium) to jest / ktorego się kto chcąc wiedząc dopuszcza / podpada pod karanie Boskie / aż tyż y ludzkie. Insze wszystkie zaboistwa trefunkowe / albo z przypadku / Et in foro fori, & in conscientiâ, przed każdym prawem maia wymowkę; zaczym y bestyie / tym samym / że rozumu / á pogotowiu wolny

wolny woli niemaia/ niewiem iáko kto ſluſnie/ krwiey ludzki mścic ſie nad nimi może. Czemu dziwuiac

Rupertus. śie Rupertus mowi; Quomodo de manu beſtiarum requirit DEUS ſanguinem hominis? Nam quod de manu hominum requirat, non dubium eſt; Sed de manu beſtiæ, Lupi: V. G. hominem jugulantis, quomodo ſanguinem hominis DEUS requirit? y dokłada ten Doktor/ Totum hoc intelligendum eſt de malitiâ homicidy, quocunque modo admiſſi, quod ipſæ beſtiæ perſæpe ab hominibus captæ, pænas neceſſarió perſolvere debent. Czego mu y Auguſtin S. poświadcza;

S. Auguſtinus. Ad juſtitiam, inquit, pertinet, ut animal hominibus noxium perimatur. Skad każdy łacwo poznac może/ iáko śie Bog w Człowieku kocha/ iż żadny szkody nierzkac zaboiſtwa iego/ mimo ſie bez karania puścic niechce/ kiedy ták ſurowo y nierozumne zwierzetá o krew ludzka/ karac każe.

Exod. 21. A co zatym idzie; każdego tákiego zaboice/ czemu nad beſtyie/ y owszem nad szarta/ okrutnieyszym nie nazowie? Fraſki wokrucienſtwie Wilk/ albo y Lew zgłodzony/ á náwet y Czart ſam/ nie ták chciwy na zgube człowieka/ iáko ieſt ſam człek/ na krew ſobie wnaturze podobnego człowieka zaiuszony/ ták dalece/ iż czego czart ſprawic wzaboiſtwie niemoże/ przez człeka nad człowiekiem dokazuie.

Kto tego niewiey/ iż on Waz piekeilny/ lubo ták ziadły/ dopuſci sie zaklac/ cy da sie wnawietszych zapalach ſwoich uſpokoic. A człowiek gdy sie zawezmie ná krew ludzka/ odwieſc sie/ by y z oſtatnia utrata ſwoia/ od złych zamyſłow ſwoich nie dopuſci.

Ba iusz zaboice/ przez miloſc Matki/ żony/ álbo y dzieci/ iáko chcesz pros/ albo go y zaklinai/ aby

sie ná

ſie ná krew ludzka nie porywał. Nie on / ná tákie y podobne obſecratyie niedba. Jednoß to u takich deſperatow / y ſamym ginoc y drugich gubic.

Mamy tego przykład nie lada jáki w Saulu Krolu / ktorego ile kroc duch zły napadał / kazał do ſiebie przywoływáć Dawida / aby melodyia Harfy ſwoiey / ſrozacego ſie wnim czarta / uſpokoiał. J mogłże kto wietße dobrodzieyſtwo komu kiedy pokazać / nad to / ktore oſwiadczał Dawid Saulowi? A przecie raz zawziawßy gniew / Saul naprzeciw Dawidowi / ziadu ſwego nic niechciał ſpuſcic / ale y owßem ßukał rozmaitych okazey / aby go był na śmierć zabił. Ktora złoſc piſmo S. wſpomina / gdy mowi: Tenebat Saul lanceam & miſit eam, putans quod configere poſſet cum pariete. Na ten czas prawi / gdy mu grał na Harfie Dawid / Saul rzucał na niego włocznia / chcac go na wyłot przebic. Nieſłychana zaprawde rzecz / widziec / na dzwiek lutni Dawidowy / czarta od Saula odchodzacego / á zaraz y ſrogość wſercu Saulowym / nieuſtaiaca ná przeciw Dawidowi / ktory im ſie barziey przed Saulem upokarzał / tym ſie Saul okrutnieyßym ſtawał ná przeciw niemu. Co uwazaiac S. Baſilius Seleucus mowi. O nouum injuriumque facinus! Dæmen pellebatur, & Saul iratus arma capiebat; Dæmon vincebatur, & hominis mores irritabantur. Owo zgoła niemaß ſpoſobu na ugaßenie gniewu / ktorym pałaia ſerca Zaboicow ná przeciw bliznim ſwoim / iz y byſtyie náiokrutnieyße / az tyß y czarta ſamego furyia przechodza. J bywa to czeſto / ze czego czart ſam przez ſie / lubo ieſt naipierwßym Zaboica (jáko go nazywá ſam Zbawiciel / Jlle homicida erat ab initio) dokazać

1. Reg. 18.

Oratio 16.

(jákom iuż powiedział) niemoże/dokazuie przez adherenty swoie/ ná krew ludzą wyuzdane. Jákowa krwawa/ że ią ták nożowie Furyią/ wkim się zawezmie/ y komu posoka raz zasmakuie/ trudno iey (chyba cudowna łaską Bożą wspomożony) poprzestáć może. Jedno zaboystwo/ drugiemu kredensuie. J lubo ná domowych przykładach/ wtym kraiu nieschodzi/ niezawadzi jeszcze y to jedno pismo przywieść.

Genes. 49. Jacob Patryarcha wydaiąc przeklęctwo ná dwoch Synow Simeona y Lewi/ nazywa ich/ naczeniem nieprawości/ albo y ludźmi jakimiś waśniwymi; Simeon & Levi fratres: vasa iniquitatis bellantia. J dokłada wtymże Rozdziale Duch S. przyczyne nazwiska tego/ quia in furore suo occiderunt virum, iż zgniewu zawziętego naprzeciw bratu swemu Josephowi/ ledwie nie ná zabicie wydali go nieprzyiaciołom swoim; A chcąc ieszcze dokładniey/złość tych Mężoboicow wyrazić/ mowi; Maledictus furor eorum, quia pertinax, & indignatio eorum, quia dura. Zatrzymaimy się troszeczkę/ ná uważeniu słow pomienionych; Przeklęty niech będzie gniew ich/ dla tego samego iż jest uporny/ y nienawiść ich nieużyta. Za ktorych słow okazyią pytaią się D. D. Co by to był táki zá upor/ wtych dwoch Synach Jakubowych/ dla ktorego ná ták wielkie przeklęctwo zarobili u Oyca swego? J zgadzaią się ná to/ iż tá nienawiesć niebyła insza/ tylko ona zatrwardziałość serca/ ktora raz zawziawszy ná przeciw bratu swemu/ spuścić zniey y po śmierci niechcieli/ iż gdyby to bydź mogło/ radziby go byli/ przez wszystkie niezamierzone wieki/ trapili/ á snać y zębami targali.

Alec

Alec o iák siła / y tych czasow jest tákich Simeonow y Lewi / zktorymi / gniewy nieukoione / y do grobu wchodzą / iż Zaiadży sie ná jákiego sąsiada / wszystka familyia jego radziby o jeden raz wygubili. I cić są oni Furyaci / ná ktorych narzeka Ezechiel Prorok ; Descenderunt ad infernum cum armis suis, posuerunt gladios suos, sub capitibus suis ; & fuerunt iniquitates eorum, in ossibus illorum. Słuchaicie y zdumiwaicie sie ná tákie szaleństwo tych / co sie na wylanie krwiey ludziey udali. Wstapili Zaboicy do piekłow / zbroniami swymi / á nieufaiac czartom / aby im broni onych nieprzekryli / powkładali ich sobie pod głowy / nietylko wpochwach miecze / ale y pomste wsercach chowaiac. Ezechiel 32.

Zaprawde niesłychany to jákiś upor / juś y wpiekle bywszy / niechciec z serca iadu skłádáć / ale y po śmierci zgołym orezem / chciec szukáć gdzies ná przepiekłu nieprzyjaciol swoich. I podobnaś to rzecz ku wierzeniu / aby sie tacy Furyaci naidowáć mieli ? Oto widze iż podobna ; bo krom swiadectwa ták wielkiego Proroka / y przykłady co dzienne tego ucza.

Dziwna jákas Historyia wspomina / jeden godny wiary Piszarz Damascenus. Zá czaszow Attily Krola Gottow / woiujac ten Tyran ná przeciw Valentinianowi Cesarzowi ; Ták poteznie starły sie zsoba woiska / iż krom kilku zobu stron Rotmistrzow y Kilkunastu Zołdatow / ledwie kto zyw został. A wtym przez trzy dni y trzy całe nocy / duchy bez ciał pobitych / zdały sie z soba ścieráć / bic / siec / y wzaiemnie sobie złorzeczyc / á mieiscami były słyszane y głosy zebami zgrzytaiacych / ták jákoby prawdziwie Damasc. in vita Isidori Philosoph. apud Bibliothec. Photij.

zywymi byli. Słowa sa tego Historyka; Visæ & auditæ animorum formæ, tres integras noctes & dies pugnantes, & armis strepentes, & antiquas similesque bellorum facies, in hunc usque diem videri. Jakowe widowiska / á zwłaszcza ták straszne / nie dla czego inszego Bog dopuscil / tylko aby pokazał / jako sa zapalczywe affekty w Sercach zaboicow / ze y po śmierci / ziadu zawzietego / nie spuszczáć niechca / ktorym y wpiekle pałáć nieprzestaia. A ktosz prosze taka furyia wnich zamnozył? álbo kto ich ták barzo zaslepił? Nie kto inszy / tylko krew ludzka / ktora im y rozum odeimuie / y do pokuty przysc niedopuszcza. Zaczym nie trudno tákim y ná Matke / nie rzkac / ná zone / rece podniesc / nietrudno y we krwiey włásnych dzieci / one płukáć. A do tegoc szeregu naleza / y owi Desperaci / co sobie zá zart maia / one nie Chrześciáńskie słowa mowiać; Strzel mu włeb; Dai mu ognia / y insze tym podobne bestyalskie głosy.

Niech ze mi tedy / (rzeke y drugi raz) za złe nicht niema / iż za okazyia ták czestych zaboistw / tom powiedział / co mi zal osierociałych Małzonek / Płacz dziatek; Załobá ták zacnego domostwa; Osława tych kraiow pospolita / dla Katolickiey przestrogi / z politowaniem powiedziec roskazała.

A tu iusz stanawszy jáko ná Terminie z sta zakosna mowa moja; Zamykam Kazanie / ostatnimi słowy pomienionego Psalmisty; Vt sagittent in obscuro rectos corde. Złość prawi ludzka / ná to sie armuie wte postrzały / aby nimi / zkata gdzie udybawszy ludzi dobrych / ustrzelała; w ktorych słowiech troiako pociechę / (ktora moga miec wszyscy ogołem powinni / tych zmarłych naszych) naiduie.

Psalm. 10

Rodzi-

Rodzice naprzod/ Małżonki/ Dziatki/ Przyiaciele osierociali/ słuchaicie/ co wam powiem/ ná ukoienie żalow wászych. Ile kroc wam ten smutek na pamiec przychodzic bedzie; Tym sie/ po Bogu/ cieszyc macie/ iż cokolwiek kiedy/ tych dobrych wászych przyiaciol/ podkało/ to wszystko stało sie/ In obscuro / to iest pod pokrywka dobry przyiazni / kiedy zaprosiwszy ich ná przyiacielskie posiedzenie/ (iáko glos pospolity udaie) tamże y zwade znimi záczeli. In obscuro ieszcze/ te ich postrzały podkały/ bo z zásadzki rozsadzony Strzelby; Nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus est Abner; cieszył sie niekiedy Dawid/ z smierci Abnera Hetmana swego / iż zdradziecko od Ioaba był zabity / ktorego/ nigdy by to było niepodkało / gdyby był sobie wracz znim poczoł nieprzyiaciel iego. 2. Reg. 3.

Toż y wy trzymáć macie / o smierci swoich tych pokrewnych / iż polegli nie iáko gnusni / co o ucciwosc swoie Slacheczka niedbaia / sed sicut solent cadere coram filiis iniquitatis, sic corruerunt.

Moga sie ieszcze y ták rozumieć słowa pomienionego Psalmisty; Intenderunt arcum suum, ut sagittent in obscuro rectos corde. Ludzie sprawiedliwi / postrzały / lub tysz iakie insze smiertelne razy/ zdadza sie wciałach swoich ponosic. Ale kto głebiey zdrowym okiem/ wrzecz sama poidrzy; Przyznáć musi / iż one same postrzały barziey duszom nieprzyiaciol ich/ nizli ciałom ludzi dobrych / od postrzałow poległym/ szkodza. Uznał te prawde uczony Senator y Philosoph starego Rzymu / gdy mowi; Tam citra sapientem & rectum virum, omnes terrenorum impetus deficiunt, quam quæ nevo tormentisue in Seneca.

altum tela exeutiuntur. Zadnemu/prawi/człowiekowi madremu/á zaraz y dobremu/by mu y nawietßa krzywde nieprzyiaciel jego wyrzadził/ßkodzic zadna obelga niemoże. J ták jest zaprawde; Bo kto tego ná oko niewidzi/że naprzykład strzała ku gorze wypußczona/niebu albo y powietrzu nießkodzi/ale y owßem kiedy sie zda naibarziey/niebo strzały wsie przyimowáć/ná ten czas ziemia naiwietßa ráne/od ostrza z obłokow sie wracaiacego/odnieść musi; Tak własnie y człek sprawiedliwy/ktoremu niech jákie chce/nieprzyiaciel jego/rany ná ciele zadaie/niech mu y żywot ten doczeßny bierze/Nic to wßystko; do dußey bowiem one ich postrzały przeniknoć niemoga. Na dowod czego służa one/przestrogi/pełne/słowa Chrystußowe/ Nolite metuere eos, qui occidunt corpus, animam verò occidere non possunt. Niechay tedy wiey każdy Zaboica/ iż tym samym/gdy kogo żywota pozbawia/nie ták onemu zabitemu/jáko raczy samemu sobie ßkodzi. O onym pierwßym Mezoboicy piße Duch S./ Consurrexit Caim adversus fratrem suum, & interfecit eum. Powstał Caim naprzeciw Bratu swemu/ y zabił go; Ktore słowa uważaiac Philo. uczony Żydowin/ták ich tłumaczy; Ipse Caim interficiendo Abel, à se ipso occisus esse subiudicatur. Godne zapráwde wielkiego uważenia te słowa Philonowe/gdy/mowi on/Caim zabiiał Abla/sam od siebie zabity/ma bydź rozumiany; J dokłada/iż ták á nie inaczy tłumaczyc sie one słowa maia. Proinde sic legendum est, Consurrexit Caim & occidit se ipsum, & non alterum. Powstał Caim y zabił samego siebie/á nie kogo inßego.

Genes. 4.

Philo. Judæus.

Jákoby chciał rzec ten Żydowin/że te Miecze y te ku-

że kule / ktorymi / zaiadły człowiek / ták do bliźniego swego strzela / albo mu jakie inße śmiertelne rany zadaie / barziey Zaboicow samych rania / nizli kiedy zabitym ßkodza.

Ktorey prawdy ießcze y wten sposob dowodźe. Wiadoma iest Historyia o Krolu Dawidzie / dla ktorego grzechow / o iáko wiele karania y plag rozmaitych / Bog na Krolewstwo iego przepußczał! Miedzy inßymi widział raz tenze sam Krol / Anioła ná powietrzu stoiacego / á wreku iego miecz dobyty / ktorym mu groził / obrocony ku miastu Hierosolymskiemu; Levans David oculos suos, vidit Angelum Domini stantem, inter cœlum & terram, & evaginatum gladium in manu ejus, versum contra Hierusalem. Za ktorych słow o kazyia pytaia sie D. D.; Co by to był zácz / ták srogi Miecz / wyciagniony ná Dawida? J zgadzaia sie iż nie inßy / tylko on / ktorym tenze Krol zabic kazał niewinnego Vryiaßa / Na ktorego ledwo sie ná on czas / onym mieczem Dawid zamierzył / natychmiast onze własnie miecz / ostrzem sie obrociwßy ná Dawida / rane mu nierownie wietßa y ßkodliwßa ná dußy zadał / nizli kiedy Dawid Vryaßowi na ciele. Jako dobrze te taiemnice uwaza Chryzostom S. / Cum David Vriam affecit injuria, mutatus rursum est ordo, & infirmatus quidem ad eum, qui patravit injuriam, virtus autem ad injuriam passum transivit. Mortuus enim, civitatem populabatur, & jugulatus, omnia illius subvertit.

1. Paralip. 21.

S. Chrysostom Homilia 40. ad Populum.

Gdy Dawid / mowi ten Doktor / Vryaßowi krzywde uczynił / wßystek sie ordinek albo bieg rzeczy pomießał / ten co ukrzywdził y zabił Vriaßa / zdał sie gore odnieśc nad ukrzywdzonym; Ale iáko skoro ukrzywdzo-

wdżony umarł / wteśz tropy ostrze onegosz miecza / obrociło się ku Hieruśalem / dla grzechow Krolewskich pustoszac miasto / a Vriasz zabity y po śmierci mściel się z guby swoiey: Co iesli tak iest / iakosz pewnie iest; Prozno sobie pobłażaia Zaboicy / kiedy się im zda / iakoby na ten czas naileṕszego pokoiu zażywać mieli / kiedy okrucienstwo swoie / wyleia na bliźnich swoich A ono niebożeta niewiedza / że samo ono okrucienstwo / sam on zaboi / zakałem się im / a krew zabitych y Tyranem duszom ich staie / iusz ich we śnie / iusz na iawie straszac / á co zatym idzie y do rospaczey / przez ustawiczne gryzienie sumnienia przywodząc. Chcecie przykładow na dowod tego / że zaboicow álbo y pomocnikow ich / y po śmierci zabici strasza. Wiadoma historyia o Symmachu senatorze Rzymskim / ktorego Theodorykus Cesarz Aryanin zabił; Tego iusz zabitego / głowa nie raz się na pułmiskach iedzacemu pokazywała / iezykiem nan y oczymá strasznie mrugaiac / iesc mu ani spać wpokoiu niedopuszczała / zaczym od rozpaczy y ustawicznego strachu / on przeklęty / krwiey niewinny / rozlewca / nagle zdychać musiał. Nie dai Boże / y u nás o takich przykładach słyszeć / co to pod czas / za okazyią podobnych zaboistw / polewka Winna / zda się im posoka / á kurczatko / y mięsem ludzkim. Owo zgoła prawda to bydz musi / co pomieniony Doktor. Chryśostom S. o zaboicach / pod imieniem zabitego niewinnie Vryasza / powiedział; Mortuus, ciuitatem [homicidarum] populatur, & iugulatus, omnia illorum subuertit.

Druga pociecha załośnym przyiáciołom / niech będzie / iż to takie / lubo gwałtowne nawiedzenie Panskie / przypadło na obodwu tych zmarłych naszych;

ſych; Otoli nalazły ich niezgoła niegotowych/ ſed rectos corde. Więc coby się rozumieć miało przez to ſłoweczko / Recti corde: Rozumim one ich proſtote/ y ſczyre animuße Slacheckie/ kiedy urazeni/ iakom zaſłyßał/ na Honorze uczciwych matek ſwoich/ ktory znich/ zmłekiem wyßſali/ przy nim się/ á zaraz y przy ſobie opowiedzieli.

Jedna wtym tylko wada/ iż nie ſwym ſpoſobem/ tego się domawiali. Porywcza młodoſć/ żal się Boże/ o iako ſiłom/ ieſt przyczyna podobney ſmierci! Ale iż iuß y ten los zapadł; wyrokiem Boſkim przyidzie się kontentowac. Powiedział ktos y nie źle: Pulchrum & decorum eſt, pro patriâ mori; O iak piekny konßt/ za oyczyzne umrzec! Rzeke iá/ że rownie chwalebna rzecz ieſt/ zwłaßcza wobronie/ gdy inaczy bydz nie może/ za całoſc honoru ſwego álbo y rodzicow ſwoich/ chciec albo y umiec/ umierac.

A tu niechay mie opacznie/ żaden nietłumaczy/ abym y wnamnieyßy krzywdzie/ poiedynki miał chwalic / ktorych / krom rozumu dobrego/ prawa wßyſtkie ſwieczkie/ aż tyß y koſcielne zakazuia. I dla tegoc y tych zmarłych naßych/ (iákoſcie widzieli) lubo y po ſmierci/ od klatwy/ moca Biſkupia (w ktora wpadli prze nieoſtroznoſc ſwoie) iawnie rozgrzeßac muſiano/ inaczy bowiem/ na mieiſcu poſwięconym/ pochowani bydz niemogli. A wßakże obrony ſłußny uczciwego ſwego/ y rozum dobry/ y Kościoł nie zakazuie/ byle się ſerca pomſta nie mazały. One bowiem Przykazania Starozakonne/ kedy fracturam pro fracturâ, oculum pro oculo, dentem pro dente nagradzac Duch S. każe/ iuß wiecey wzakonie łaſki mieyſca niemaia/ gdźie y właſny krzywdy/ albo złym złego oddawać/ á pogotowiu y poiedynkowac/ niegodzi

Levitic 24. Ecclef. 30. Rom. 12. 1. Ad Teſſalon. 5.

 się-

śie. O czym piekny discurs czyni Augustin S. Reddere mala pro malis, iubent mali, unde & ulcisci proprias injurias, iniustorum iustitia est; Non quia iniquum est, ut recipiat quisque, quod fecit (alioquin Lex nequaquam id constitueret) sed quia ulciscendi libido vitiosa est, magisque ad Judicem pertinet discernere, quam bonum hominem sibi expetere. Ktorey przestrogi / iż ci umarli naszy / (czyli tyż ieden znich) z krewkośći uchybili / dla tego y o klatwe przyszli.

Augustin. in Psal. 180.

Tym czasem nieprzyiaciele ich pozostali / niechby o duszach swoich radzili / á zaras y o uspokoieniu they sprawy pomyslili. Inaczy obawiac śie potrzeba / aby do onego pisma nieprzychodziło / ktore o Strzale Jonathy albo y o mieczu Saulowym. Duch S. powiedział. Sagitta Ionathæ nunquam abiit retrorsum, & gladius Saul, non est reuersus inanis. Tłumaczyc obszyrniey tych słow niechce; Jasne sa same przez śie. STRZALA Jch Mościow P. P. TRZEBVCHOWSKICH lubo w piorkach swoich zda śie bydz troszeczke uszczyrbiona / umiey iednak y bedzie umiała o całośći swoiey radzic. A wszakże pokoi / y miłość braterska nailepsza / aby wiecey do podobnego krwiey rozlania nieprzychodziło.

2. Reg. 1.

Czego ia zmoiey strony / rozruznionym animuszom uprzyimie zycze / y oto pokornie / Jch Mośćiow wszystkich / przez miłość JEZVSOWA, prosze.

Przydam nakoniec y te trzecia pociechę dla was Przezacni Pokrewni / tych to Herbownych waszych / iż y z stey miary powinniśćie zal swoi miarkowac / że lubo niespodziana / otoli nie zgoła zła smierc była / tych to Slachetnych Przyiaciol waszych: Bo ieden znich tydniem przed tym załosnym trafem / á drugi y pod czas tego samego przypadku / Sakramenta-

mentami śie świętymi sprawili. Wprawdźiec niepodobna / áby on zákał gniewu (ktory był miedzy zaiatrzonymi stronami zászedł) y dusz ich nienadmazał; Miłośierny iednák Bog / ktory nikomu śrzodkow do zbawienia nie umyka (bo y wszystkich chce zbawić) A kto wiey / ieśli y onym / ták wiele swiatła y łáski niedał / aby byli mogli przy ostatnim wyściu duszy z ciała / y one swoie zbyteczna goracość / serdecznie obżałowác! Owo zgoła cokolwiek śie omyłek / po ludzku mowiąc / wtym nieuważnym zaciagu trafiło; Nieprzebranemu miłośierdziu Bożemu oddáć przyidzie. Miserere eis DEUS, secundum magnam misericordiam Tuam. A wszakże chciei o Boże / zaraz wspomnieć y ná dobre uczynki / przeszłego ich żywota; Ták iákoś wspomniał czasu przygody ostatniey / ná Dawida / y ná przeszła cichość jego. Wieß Pánie pożycie y tych zmarłych naszych / iáka wnich była ochota do nabożeństwa / iákie uczęszczanie do Sakramentow / iáka miłość zgody y pomieszkania Sąśiedzkiego; In veritate & corde perfecto, & quod placitum erat coram te, fecerunt. Psalm. 50. Psalm. 131. 4. Reg. 20.

Co iż ták jest *Słuchacze* / y sami to przyznáć muśicie / że śie ták miedzy wami záchowali / iáko dobrym Katolikom należało. Co śie zas dotycze zabaw y urzędow / ktorymi śie zabawiali; Jeden znich zostawszy Sędzia Grodzkim Kruświckim / iáko na tym urzędzie / ale y przed tym / ná każdym placu stawał / lepiey niżli ia wiedźiec możecie. Krotko rzekę / á rzekę bespiecznie / co mi y nieprzyiaciel przyznáć muśi / iák wielkich Cnot był zmarły Pan Sędzia Kruświcki / iákim miłośnikiem Prawa y Przyiaciela / lub mu radzić / lub kogo do zgody prowadzić / albo y zawaśnionych iednáć / (ná iákiey go zabawie / y ten traf

niesczeßny zaßedł) było kedy potrzeba. Wßedzie go każdy gotowym ná usługe swoie zastał. Dopiero Obywatele tych kraiow poznaia / co to miec przyiaciela wpotrzebie / kiedy Jaroßa Trzebuchowskiego do usług swoich pragnoc beda / á miec go niebeda mogli. J tákci pospolicie bywa / iż Virtutem incolumem odimus, amissam ex oculis quærimus invidi. Wten czas nailepiey dobro bywa poznane / kiedy sie y zoczu ludzkich zwiedzie.

Drugi zas zmarły / Synowiec tegoß Jego Mości / prawda iż lathy młodßy / otoli y ten / po wielu Slacheckich usługach / ktore oddawał na dworach Ludzi wielkich / brał sie tyß do sławey / y pewnie by był dobiezał toru Przodkow swoich / gdyby śmierć zazdrosciwa / zamysłom jego ßykow niepomießala. Krom tego jednego troßke przyciepleißego postepku / iż sie miarkowáć wurazonym honorze / (czasom lepßym obrone jego zostawuiac) niedał ; Niewiem by y nieprzyiaciel nalazł / co by wnim ganił.

Famileyi Jch Mościow umyslnie niewspominam / bo y jásnemu przez sie Słoncu / swiatła przydawáć niemysle. Na Kazanie mie tu / (Nie zebym Kroniki wykładał) zaproßono. Kto niewiey o Starozytnosci albo y o zacnosci domu P. P. Trzebuchowskich / tákiego każdego ná przecwiezenie / do Kronikarzow odsyłam. Tám sie doczyta / co zacz byli Oguoczykowie / y ná ják wiele domow / Colonia swoie roznioslá ta STRZALA.

Tego Herbu sa y byli Koscieleccy / Dziakynscy / Kußkowscy / Zakrzewscy / Radzidłowscy. Sierakowscy / y inßy in utrâque togâ Slawni Bohatyrowie. O Jch Mościach Panach TRZEBVCHOWSKICH

SKICH, to niech bedzie dosyc powiedziec; co o nich napiſał jeden nowy Herbowny Piſorym. *Trzebuchowſcy* in Cujavienſi Palatinatu, literis & re militari, maximum ſibi nomen compararunt. Czytaicie Herbarze / inventuicie Acta Ziemſkie / Grodzkie / Tribunalſkie / aż tyſz y Metryki Krolewſkie / á obaczycie jako ſie dzilnie y jako dawno Dom Ich Mościow Oyczyznie wroznych Woiewodztwach / wtych oſobliwie dwu Kuiawſkich / przyſługuie; Kiedy y do tych czas urzędy Poſelſkie ná Seimach y Seimikach; Deputackie na Tribunałach; wdomu Sedztwa / y Podſedztwa zdomu ich niewychodza. Były czaſzy / (y ieſzcze bydz moga) kiedy y wyſokie krzeſla Senatorſkie / y Stołki Kaſtellanſkie / Przodkowie Ich Mościow z pochwała zaſiadali. Miedzy ktorymi Jan Trzebuchowſki z Roſzkow za czaſow Zygmunta Auguſta / Podkomorzym Wielkim Koronnym / bydz zaſłuzył. Okolski Lit. Ogonczyk.

Krotko rzekę / nienowina tey STRZALE / brac ná oſtrze / rozne godnoſci / ktore onym wdom / Wiernoſc y Dzielnoſc dobrowolnie przynoſiela.

Zaczym ktoby chciał godna they STRZALE / ku niebu oſtrzem obroconey / dác inſcriptyia; Lepſzy nad te / mech nieſzuka; Honor virtutis præmium. Godnosć ieſt Cnoty nadgroda. Albo y te druga; Petit ardua Virtus; Cnota / jáko Strzała / y nieba ſamego ſięga.

Zſtakich tedy y zſtak zacnych Przodkow / genealogyia ſwoie prowadza / y ci naſzy w Bogu zmarli / niwczym ſie od nich nieodradzaiac.

A zatym / y według reputatyei ták Politycznej / jáko tyſz y Duchowney / dobrze zyiac / złe (ile ſie duſzy dotycze) pomrzec niemogli. Wczym nas

upewnia Mędrzec; Justorum animæ, in manu DEI
Sapient. 3. sunt, & non tanget illos tormentum mortis, visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace. Mogły kule / przez ręce ludzkie z Rusznic wypuszczone / ciałom ich szkodzić / ale dusze nienaruszone wręku Bożych ostawaią. Non tanget illos tormentum mortis. Woczach ludzkich zdali sie Vmierać / y jákoby sromotnie ginoc / ale woczach Boskich (jako sobie dobrze tuszym) pokoiu wiecznego / odsądzić ich żaden niemoże. Jlli autem sunt in pace.

Co jesliby ieszcze wczym takim / niedosyc sie stało / surowey sprawiedliwosci Bożey; *Przezacni Słuchacze, Wierni Przyiaciele, Załośni Pokrewni*, co prędzy ná pospolite ruszenie zawołáć / albo y Confæderacyia nabożna / przez pokorne modlitwy / ná przeciw Bogu / co wskok podnieść nielenmy sie; Wy osobliwie Kapłani na koło / kościoł ten obstąpiwszy / gniew Boski / niepokalana offiara / przedwiecznego Báranká błagaicie. Jnszy wszyscy / kto czym może / á przynamniey serdecznym westchnieniem / tych zmarłych posiłkuicie / mowiac zamna; Juste judex ultionis, donum fac remissionis, ante diem rationis. Zbawicielu swiata / Sędzio żywych y umarłych / bądź miłościw duszom ich / ostatek winy y karania litościwie im odpuściwszy; Od ktorych przeszkod doskonale uwolnieni / niech sie stana co naprędzy uczestnikami chwałey oney / ktorey Ty zażywasz / wgornym onym Sionie / z Oycem y z Duchem swietym / ná wieki wiekow A-MEN.

Ná Herb

Ná Herb Oyczyſty Ich Mośćiow P.P. Trzebuchowſkich.

OStrzem ku Niebu zmierzaß Strzało domu mego,
Niebo Celem jeſt, było zawße oſtrza twego;
Teraß cie mſciwa Clotho do ziemie w pędźiłá,
Kiedyc z Ruſnic ogniſtych, cnych pior przypaliłá,
Nie przetoś jednak twoie ſtraciłá ozdobę,
Ah zdrada cie wták wielka wprawiłá załobę!
Nieuſtraßona jednak biez do Celu ſkoro,
Kogo niewinnoſc noſi, temu biezec ſporo.